

A Pécsi Ítéltábla a dr. Bencze Dénes ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a személyesen eljáró **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű és ... jogtanácsos által képviselt **II. rendű alperes neve**(címea ... Törvényszék 2016. május 12. napján kelt, .../23. sorszám alatti ítélet ellen a felperes részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a II. rendű alperesnek 25.000,- (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. rendű alperes 2010. február 5-én jogtalan fenyegetéssel vette rá **S.-t**, hogy a tulajdonában álló ... forgalmi rendszámú ... személygépkocsit ellenérték nélkül átadja részére, és vele adásvételi szerződést kössön. Az I. rendű alperes a valótlan tartalmú adásvételi szerződés alapján a tulajdonjogát az illetékes okmányirodánál a gépjárműre bejegyeztette. E személygépkocsira a felperes 2010. február 26-án adásvételi szerződést kötött az I. rendű alperessel, a vételárat úgy határozták meg, hogy a felperestől az I. rendű alperes megvásárolta a tulajdonában álló ... forgalmi rendszámú ... gépkocsit, és értékkülönbözet címén a felperes az I. rendű alperesnek 250.000,- forintot megfizetett. Az I. rendű alperes 2010. május 10-én a ... gépjárművet eladta a **C.-nek**. Az I. rendű alperes ellen indult büntető eljárásban a felperestől 2010. július 9-én a ... Rendőrkapitányság a ... gépjárművet lefoglalta azzal az indokkal, hogy az I. rendű alperes annak tulajdonjogát bűncselekmény útján szerezte meg. A ... Rendőrkapitányság a gépkocsi lefoglalását 2011. január 13-án megszüntette, és a gépjárművet **S.-nek** rendelte kiadni. E határozat ellen, illetve a ... gépjármű felkutatására irányuló intézkedés elmulasztása miatt a felperes panasszal élt. A ... Ügyészség 2011. február 18-án kelt levélben értesítette a felperest, hogy a gépjármű felkutatására irányuló intézkedés elmulasztása miatti panasa alapos, és intézkedett a gépjármű felkutatása érdekében szükséges intézkedések megtétele iránt. A ... Rendőrkapitányság 2011. február 23-án beszerezte a ... gépjárműről a nyilvántartási adatokat, a tudomására jutott adatokról azonban a felperest nem tájékoztatta. Az I. rendű alperes bűnösségét az adásvételi szerződéssel kapcsolatban a ...Bíróság .../63. számú ítéletében megállapította, e határozatot a ... Törvényszék .../20. számú ítéletével helybenhagyta. A felperes 2014. év elején benyújtott panaszában a ... Rendőrkapitányságon és a ... Ügyészségen érdeklődött a ... gépjármű holléte felől. Mind a ... Rendőrkapitányság, mind a ... Ügyészség írásban tájékoztatta a felperest, hogy a gépjárművel kapcsolatban adatgyűjtés folyt, de az eredményre nem vezetett.

A felperes keresetében 750.000,- forint és kamata kártérítés egyetemleges megfizetésére kérte alpereseket kötelezni arra hivatkozva, hogy az I. rendű alperes a szerződéskötéskor megtévesztette, míg a II. rendű alperes nem tett eleget az ügyészi utasításban foglaltaknak, a nyomozás során a ... személygépkocsiról tudására jutott adatokról nem tájékoztatta, ezért a kárt az alperesek közösen okozták.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével az I. rendű alperest kötelezte 500.000,- forint és ennek 2010. július 9. napjától számított kamata megfizetésére, megállapította, hogy a gépjárművet az I. rendű alperes bűncselekmény útján szerezte, ezért tulajdonjogot nem szerezhette, és a gépjármű tulajdonjogát nem tudta a felperesre átruházni, e magatartásával szerződésszegést követett el, ezért a felperes a 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 310.§-a alapján kártérítést követelhet.

II. rendű alperessel szemben az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, álláspontja szerint a II. rendű alperes felelőssége a Ptk.349.§ (1) bekezdése alapján nem volt megállapítható, a felperes nem bizonyította a II. rendű alperes jogellenes magatartását, mulasztását, illetve a bekövetkezett kár és a II. rendű alperesi mulasztás közötti okozati összefüggést. A nyomozó hatóság szoros ügyészi felügyelet alatt végezte a munkáját, az ügyészi utasításokat teljesítette a ... gépkocsival kapcsolatban is, egyéb intézkedési, illetve lefoglalási kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a II. rendű alperest az I. rendű alperessel egyetemlegesen 500.000,- forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Változatlanul arra hivatkozott, hogy a II. rendű alperes elmulasztotta a ... gépjármű felkutatását, a hollétével kapcsolatban téves tájékoztatást adott. Hivatkozott arra, hogy amennyiben a II. rendű alperes korrekt tájékoztatást ad, úgy lehetősége lett volna arra, hogy polgári peres, vagy büntető eljárást indítson a jármű visszaszerzése, vagy kára megtérítése érdekében, hiszen ez esetben tudta volna, hogy ki ellen kell pert indítani. A másodfokú tárgyaláson keresete ténybeli alapját kiegészítette azzal, hogy csalás miatt feljelentést tett az I. rendű alperessel szemben, a II. rendű alperes azonban az eljárást a Be. 190. § (1) bekezdés a) pontja alapján - jogtalan hátrány hiánya miatt - megszüntette, nem foglalta le a ... személygépkocsit, bár ezzel ez a per elkerülhető lett volna. Kiemelte, hogy a felperes egy „jogtiszta” autót cserélt el egy másik autóval, e magatartás miatt a büntető eljárásban kötelessége lett volna a nyomozóhatóságnak a gépjárművet lefoglalni.

A II. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felelőssége nem áll fenn, a kárt nem a II. rendű, hanem az I. rendű alperes okozta a felperesnek. Utalt továbbá arra, hogy a felperes keresete a másodfokú eljárásban hivatkozott tényekre nem terjedt ki, a felperes konkrétan megjelölte keresetében azt a II. rendű alperesi magatartást, amelyet sérelmezett, és a II. rendű alperes ezzel kapcsolatban védekezett, a másodfokú eljárásban a felperes új tényekre már nem hivatkozhat.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a fellebbezéssel érintett körben helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetést vont le, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezéssel összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakra utal:

A felperes a kereseti kérelmében a II. rendű alperes kárfelelőssége ténybeli alapjaként két - állítása szerint a nála bekövetkezett kárral okozati összefüggésben álló - magatartást jelölt meg. Az egyik a ... gépkocsi lefoglalásának elmulasztása, a másik az adatgyűjtéssel kapcsolatos tájékoztatás elmaradása volt. A felperes először a másodfokú eljárásban hivatkozott az általa - csalás miatt - tett feljelentéssel kapcsolatban indult eljárásban tanúsított alperesi magatartásra, e tényállítása új tényállításnak minősül, mely a másodfokú eljárásban a Pp.235.§ (1) bekezdésében szabályozott tilalom folytán nem volt vizsgálható.

Közhatalmi tevékenységgel okozott kár megtérítésére akkor kerülhet sor - ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen állapította meg - ha a kártérítés általános (Ptk.339.§ (1) bekezdés) és különös (Ptk.349.§ (1) bekezdés) feltételei adottak. A Ptk. 339.§-a alapján igényt érvényesítő félnek kell bizonyítania a kár bekövetkezését, valamint a kár bekövetkezése és a károkozó magatartás vagy mulasztás közti ok-okozati összefüggést is. Jogi értelemben vett, kárfelelősséget megalapozó mulasztásról azonban csak akkor beszélhetünk, ha a közhatalom gyakorlója - jogszabály alapján, vagy egyéb okból - fennálló kötelezettségét mulasztotta el, de a kötelezettségszegés kártérítési kötelezettséget csak akkor eredményez, ha azzal ok-okozati összefüggésben kár keletkezett. A perbeli esetben a felperes kártérítési felelősséget megalapozó mulasztást, illetve ezzel okozati összefüggésben álló kárt nem bizonyított.

A büntető eljárásról szóló 1998. évi XIX. tv. (Be.) 151.§ (1) bekezdése szerint a lefoglalás a bizonyítás érdekében vagy az elkobzás, illetve vagyoneklobzás biztosítására a dolognak a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozóhatóság általi őrzésbe vétele vagy megőrzésének más módon történő biztosítása. A (2) bekezdés szerint a bíróság az ügyész, illetve a nyomozóhatóság elrendeli - ingatlan kivételével - annak a dolognak, információs rendszernek, illetve rendszerben tárolt adatokat tartalmazó adathordozónak vagy adatnak a lefoglalását, amely a) a bizonyítási eszköz, b) a törvény értelmében elkobozható, vagy amelyre vagyoneklobzás rendelhető el.

A felperesi keresettel érintett II. rendű alperes által lefolytatott nyomozati eljárás nem a felperes és az I. rendű alperes közti jogviszonnyal összefüggően, hanem az I. rendű alperes és S. közti jogügylet miatt volt folyamatban, ezért a felperes által az I. rendű alperesnek értékesített, majd az I. rendű alperes által továbbértékesített, harmadik személy tulajdonában álló ... személygépkocsi lefoglalására a Be. 151. § (2) bekezdése szerint sem a bizonyítás érdekében, sem az elkobzás biztosítására hivatkozva ebben a nyomozati eljárásban nem volt mód. A II. rendű alperes az I. rendű alperessel kapcsolatos nyomozati eljárás során nem mulasztott, amikor a ... gépkocsi lefoglalását nem rendelte el, így e mulasztásra hivatkozva vele szemben kárigény nem érvényesíthető.

A felperes által a II. rendű alperes terhére megjelölt másik magatartás - az ügyészség által elrendelt adatbeszerzés eredményeként a ... gépkocsival kapcsolatosan a nyomozóhatóság tudomására jutott adatokról történő tájékoztatás elmaradása - szintén nem alkalmas a II. rendű alperes kárfelelőssége megállapítására. Ennek oka az, hogy hiányzik a Ptk. 339. § (1) bekezdésében előírt egyik feltétel, az okozati összefüggés a felperesnél bekövetkezett kár és a felperes által megjelölt magatartás között. A felperes állította, hogy az alperes e mulasztása akadályozta abban, hogy a gépkocsi kiadásával, vagy kártérítéssel kapcsolatban igényt érvényesítsen a gépkocsi vevőjével szemben. A felperesnek ugyanis ahhoz, hogy igényét a ... gépkocsi vevőjével szemben érvényesítse, nem volt szüksége az alperes által beszerzett információra, azt ugyanis maga is, bármikor, korlátozás nélkül megszerezhetné volna. A közlekedési nyilvántartás működéséről és az adatszolgáltatás rendjéről szóló 56/1999.(XII.28.) BM rendelet 7.§-a szerint ugyanis az adatfelhasználási cél alapját képező

kapcsolat hitelt érdemlő igazolásával bárki kérhet információt a közúti közlekedési nyilvántartás adatairól. A II. rendű alperesi tájékoztatás elmaradása tehát nem zárta el a felperest az igényérvényesítéstől, ezért a bíróságnak nem kellett vizsgálnia, hogy a tájékoztatás elmulasztása a II. rendű alperesnek felróható-e.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján a saját költségei viselése mellett köteles a II. rendű alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit megfizetni, mely áll a II. rendű alperest képviselő jogtanácsos munkadíjából, annak összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM számú rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel volt arra, hogy a másodfokú eljárásban a jogtanács ellenkérelmet terjesztett elő írásban, illetve a tárgyaláson megjelent.

Pécs, 2017. február 28.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. bíró